

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Pokolenia na rynku pracy. Trendy i prognozy

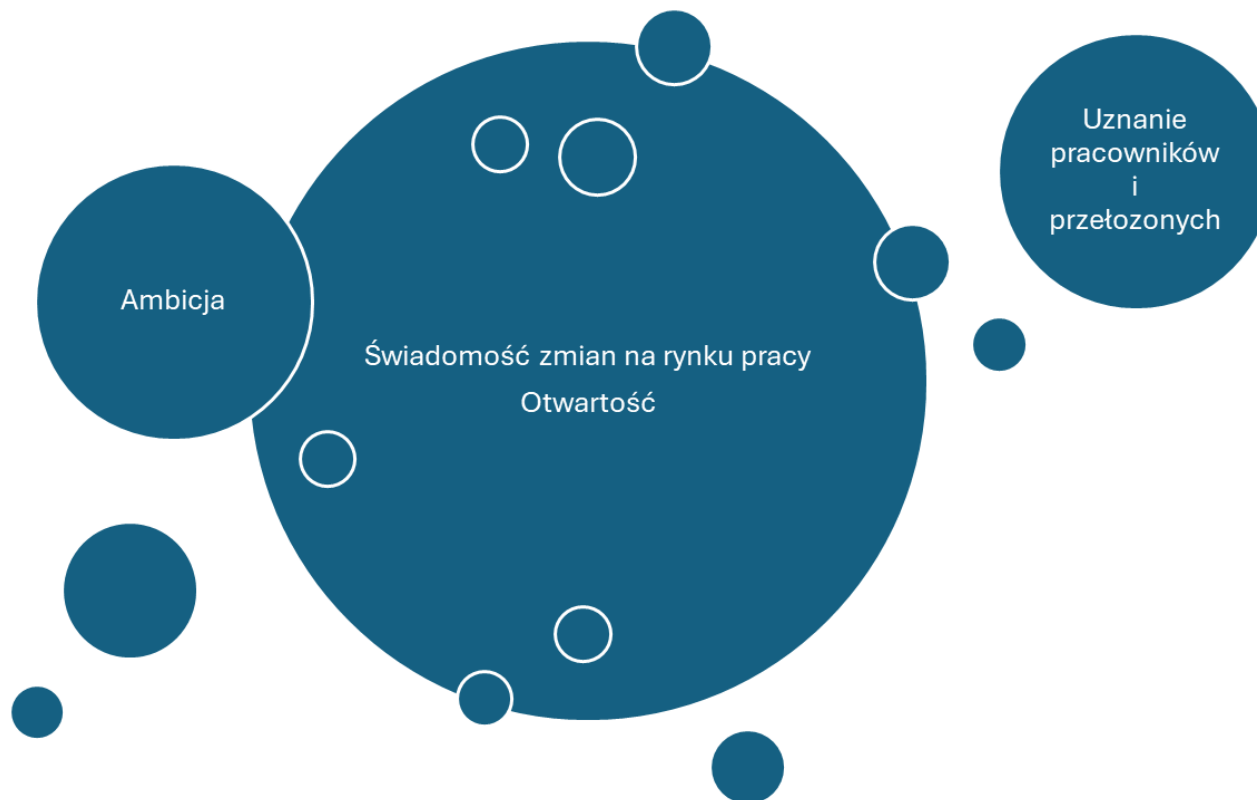
Dr Rafał Towalski

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

SGH
Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

Cechy osobowościowe

O którym jest to pokoleniu?

- „... współczesnej młodzieży przypisuje się takie cechy jak: koncentracja na własnych potrzebach, wybieranie tego co przyjemne i wygodne, niechęć do wysiłku i pracy, awersję do wymagań i wyrzeczeń a ponadto fenomen przedłużonego pobytu w domu...”

Podejście krytyczne

- Byt intencjonalny, postulowany przez społeczeństwo, które czuje się zobligowane do tego by wciąż na nowo wyodrębniać we współczesnej historii kolejne fale pokoleń
- Jeśli nie jesteśmy w stanie wyodrębnić „pokolenia”, pojawia się poczucie próżni, a co za tym idzie słabnie poczucie wspólnotowości (J.Zajac)

Czym jest pokolenie?

Czynniki biologiczne (wiek)

Czynniki kulturowo – historyczne
(„podobieństwo biografii”/wspólne
przeżycie i „wspólny cel”)

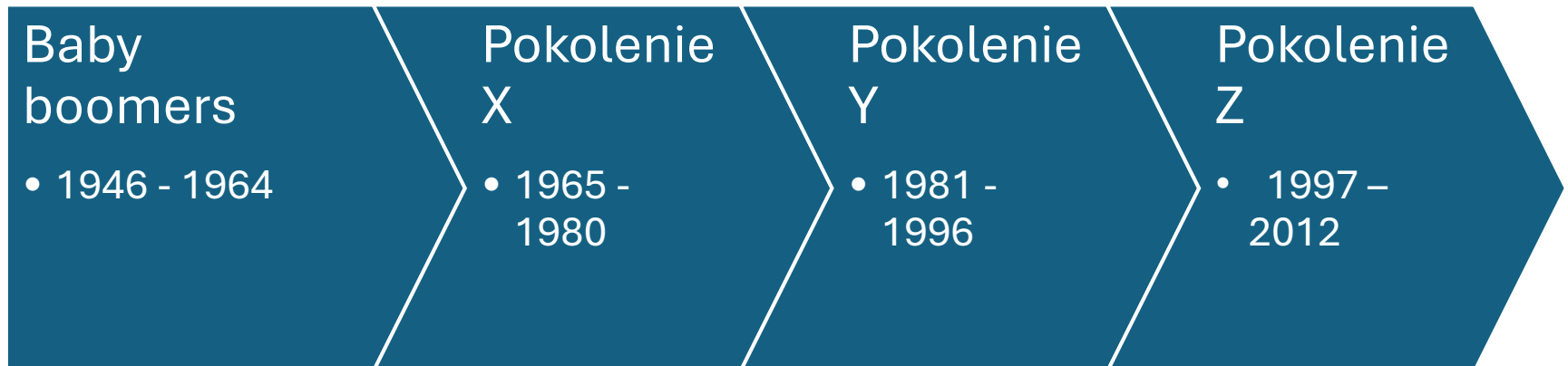
„Przeżycie pokoleniowe”

- Jego oddziaływanie jest warunkowane jednostkowo ale z racji jego doniosłości nie pozostaje obojętne dla szerszych zbiorowości

Formowanie się pokoleń

- Długotrwały proces
- Efekt relacji między młodym pokoleniem a uruchamianymi przez społeczeństwo mechanizmami socjalizacji, które są zdeterminowane całokształtem stosunków społecznych, ekonomicznych i politycznych
- Kluczowy okres dojrzewania

Przemiany pokoleniowe

Rok 2025 - struktura aktywnych zawodowo wg. wieku

Baby boomers (61 – 79/89) ok. 8%

Pokolenie X (45 – 60) ok. 34%

Pokolenie Y (29 – 44 lata) ok. 42%

Pokolenie Z (13/15 – 28 lat) ok. 16%

Doświadczenia – płaszczyzny analizy

- Poziom zjawisk uniwersalnych (ogólne tendencje rozwojowe); przejście od społeczeństwa przemysłowego do postindustrialnego) – determinizm technologiczny, przemiany gospodarcze, wzrost indywidualizmu
- Poziom regionalny (doświadczenie realnego socjalizmu i rozpadu bloku sowieckiego)
- Poziom lokalny (Solidarność i transformacja systemowa)
- Losy każdego pokolenia są wynikiem splątania tych trzech poziomów

Pokolenie X

Okres dorastania
1975 – 1990

Okres wejścia na
rynek pracy 1980
– 1995

Pokolenie
Solidarności i
transformacji
systemowej

Wymiary analizy – przykład „Iksów”

- Przeszłe interesy i wartości → społeczeństwo realnego socjalizmu
- Przyszłe interesy i wartości (wyznaczone wizją)/ mogą mieć charakter naśladowczy → kapitalizm, wolny rynek, akumulacja
- Interesy i wartości terażniejsze (przejściowy układ warunków) → na styku prywatnego i publicznego, ci którzy świetnie się czują w świecie bez realnego socjalizmu ale też bez jasnych reguł porządku „demokratyczno – kapitalistycznego”

Pokolenie Y

Okres dorastania 1981
– 1996

Okres wejścia na rynek
pracy 1996 – 2011

Pokolenie „wolnego
ryнку” i internetu

Pokolenie Z

Okres dorastania 2007
– 2022

Okres wchodzenia na
rynek pracy 2012 –

Pokolenie „dobrobytu” i
mediów
społecznościowych

Od „boomera” do „zoomera” czyli mity i stereotypy.

X

Nie ufni wobec technologii

Pracoholicy, „żyją by pracować”

Y

Niestabilni, kompulsywni „zmieniacze”

Wysokie oczekiwania, kapryśni

Z

Powierzchowni, lekkomyślni

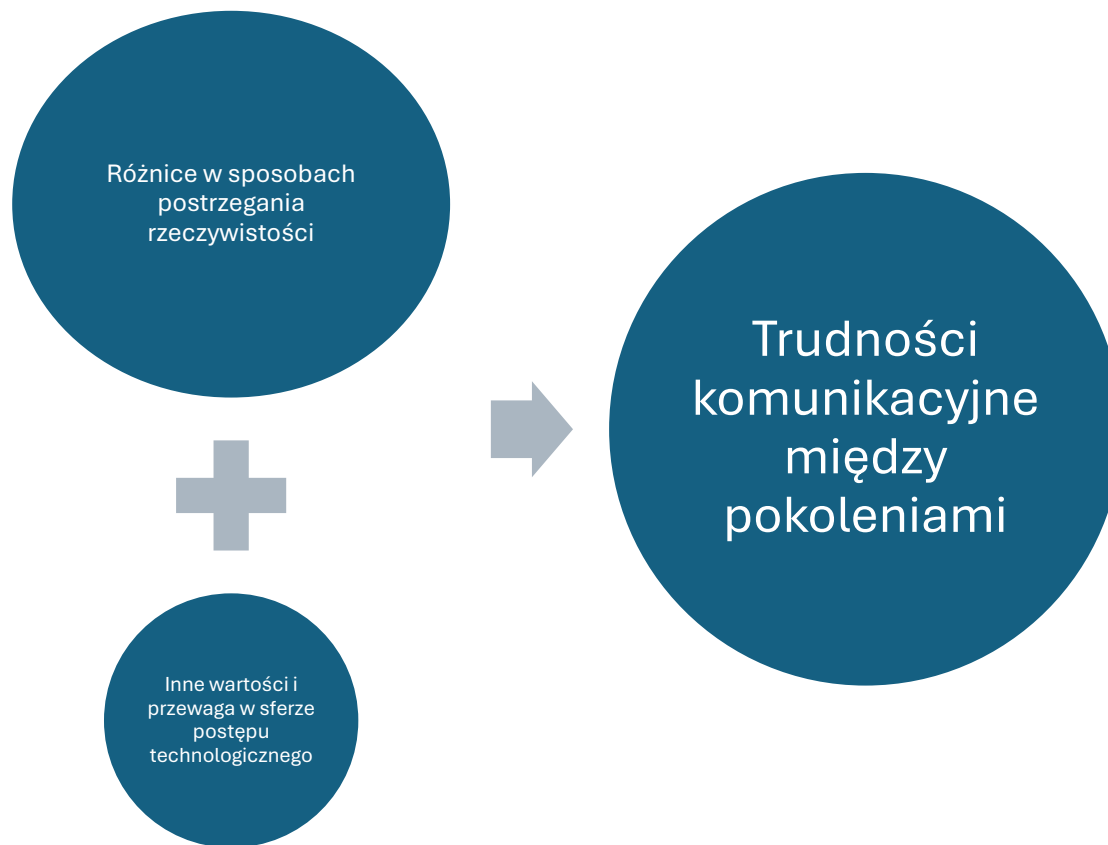
Nie umieją się skoncentrować, poczucie niepewności

Stereotypy jako źródło konfliktów

Przeświadczenie starszego pokolenia, że to które przyjdzie po nich będzie mniej zdolne i nie poradzi sobie w życiu

Pokolenia „wypełniające” rynek pracy, kierują się stereotypowym postrzeganiem pokolenia rozpoczynającego swoją karierę

Źródła „konfliktów”

Zmieniające się potrzeby

Dorastanie: potrzeby akceptacji społecznej, przynależności do grupy oraz eksploracji własnej tożsamości

Dorostłość: zaspokajanie potrzeb materialnych, budowanie relacji, samorealizacja i rozwijanie pasji

Starość: potrzeby bezpieczeństwa, zdrowia oraz przynależności, refleksji nad sensem życia i pozostawieniem dziedzictwa

Pożądane
kompetencje
przyszłości –
Bilans kapitału
społecznego
2021/2022

Terminowość

Własna organizacja pracy

Umiejętność pracy w
stresie

Odpowiedzialność

Perspektywa

„...młodzież jest niezbędna dla transformacji kształtującej nową „dorosłość”...”